

วันที่ 2 เมษายน 2567

เรื่องที่ 1 : การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำประเภทกิจการโรงแรม

คณะรัฐมนตรีรับทราบตามที่กระทรวงแรงงาน (รง.) เสนอ ประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำประเภทกิจการโรงแรม ลงวันที่ 27 มีนาคม 2567 และประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 13 เมษายน 2567 เป็นต้นไป

สาระสำคัญ

รง. รายงานว่า

1. เดิมคณะรัฐมนตรีมีมติ (26 ธันวาคม 2566) รับทราบประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ 12) ลงวันที่ 8 ธันวาคม 2566 เพื่อลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2567 เป็นต้นไป โดยคณะกรรมการค่าจ้างได้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี 2567 จำแนกเป็น 17 อัตรา อัตราวันละ 330-370 บาท ในกรุงเทพมหานครและ 76 จังหวัด

2. ต่อมาคณะกรรมการค่าจ้าง¹ มีแนวคิดเกี่ยวกับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำประเภทกิจการโรงแรม² เพื่อส่งเสริมการจ้างงานและคุ้มครองแรงงานภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (กิจการการให้บริการโรงแรมและที่พัก)³ โดยเริ่มนำร่องในพื้นที่ที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวสูง 10 พื้นที่ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร จังหวัดกระบี่ ชลบุรี เชียงใหม่ ประจวบคีรีขันธ์ พังงา ภูเก็ต ระยอง สงขลา และสุราษฎร์ธานี โดยในการพิจารณา กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำประเภทกิจการโรงแรม คณะกรรมการค่าจ้างได้ศึกษาและพิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอัตราค่าจ้างที่ลูกจ้างได้รับอยู่ประกอบกับข้อเท็จจริงอื่น โดยคำนึงถึงดัชนีค่าครองชีพอัตราเงินพ้อมาตรฐานการครองชีพ ต้นทุนการผลิต ราคาของสินค้าและบริการ ความสามารถของธุรกิจผลิตภาพแรงงาน ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ และสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม [ซึ่งเป็นไปตามมาตรา 87 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2560]

3. คณะกรรมการค่าจ้างได้กระจายอำนาจการพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำไปยังภูมิภาค โดยมอบหมายให้คณะอนุกรรมการพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำกรุงเทพมหานครและคณะอนุกรรมการพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด รวม 10 คณะ ซึ่งเป็นองค์กรไตรภาคีเช่นเดียวกับคณะกรรมการค่าจ้าง ทำหน้าที่พิจารณาเสนออัตราค่าจ้างขั้นต่ำประเภทกิจการโรงแรมให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในแต่ละพื้นที่ รวมทั้ง สำนวนค่าใช้จ่ายของลูกจ้างและต้นทุนของสถานประกอบการกิจการในภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (การบริการโรงแรมและที่พัก) เพื่อศึกษาข้อมูลข้อเท็จจริงของสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันและนำมาใช้ประกอบการพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำประเภทกิจการโรงแรมให้สอดคล้องกับกรอบแนวทางการประชุมพิจารณาเสนอแนะอัตราค่าจ้างขั้นต่ำประเภทกิจการโรงแรมเสนอต่อคณะกรรมการค่าจ้าง

4. คณะกรรมการค่าจ้างชุดที่ 22 (คณะกรรมการชุดปัจจุบัน) ในการประชุม ครั้งที่ 3/2567 เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2567 มีมติเห็นชอบให้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำประเภทกิจการโรงแรม เพื่อใช้สำหรับนายจ้างและลูกจ้างที่ทำงานในสถานประกอบการประเภทกิจการโรงแรมระดับ 4 ดาวขึ้นไป และมีลูกจ้างตั้งแต่ 50 คนขึ้นไป ในพื้นที่ 10 จังหวัดนำร่อง ในเขตพื้นที่ที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวสูง โดยให้

ปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเพิ่มเป็นอัตราวันละ 400 บาท (ปรับเพิ่มอัตราวันละ 30-55 บาท แล้วแต่เขตพื้นที่) และให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 13 เมษายน 2567 ดังนี้

พื้นที่ 10 จังหวัดน่าน	อัตราเดิม (บาทต่อวัน) (มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2566)
กรุงเทพมหานคร (เฉพาะเขตปทุมวัน วัฒนา)	363 (เพิ่มขึ้น 37 บาท)
กระบี่ (เฉพาะเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง)	347 (เพิ่มขึ้น 53 บาท)
ชลบุรี (เฉพาะเขตเมืองพัทยา)	361 (เพิ่มขึ้น 39 บาท)
เชียงใหม่ (เฉพาะเขตเทศบาลนครเชียงใหม่)	350 (เพิ่มขึ้น 50 บาท)
ประจวบคีรีขันธ์ (เฉพาะเขตเทศบาลหัวหิน)	345 (เพิ่มขึ้น 55 บาท)
พังงา (เฉพาะเขตเทศบาลตำบลคึกคัก)	345 (เพิ่มขึ้น 55 บาท)
ภูเก็ต	370 (เพิ่มขึ้น 30 บาท)
ระยอง (เฉพาะเขตตำบลเพ)	361 (เพิ่มขึ้น 39 บาท)
สงขลา (เฉพาะเขตเทศบาลนครหาดใหญ่)	345 (เพิ่มขึ้น 55 บาท)
สุราษฎร์ธานี (เฉพาะเขตเทศบาลนครเกาะสมุย)	345 (เพิ่มขึ้น 55 บาท)

ทั้งนี้ การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำประเภทกิจการโรงแรมมุ่งที่จะคุ้มครองแรงงานทั่วไปแรกเข้าทำงานที่เข้าสู่ตลาดแรงงานใหม่ในปี 2567 รวมทั้งแรงงานที่ทำงานในสถานประกอบการประเภทกิจการโรงแรมอยู่แล้ว ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ตามสภาพเศรษฐกิจในพื้นที่ดังกล่าว เพื่อรองรับการขยายตัวของภาคการท่องเที่ยวและภาคการผลิตที่เกี่ยวข้องในหลายสาขา นำไปสู่การสร้างงานและสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศที่มากขึ้น

¹เป็นองค์กรไตรภาคีตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบด้วย ตัวแทนฝ่ายนายจ้าง ฝ่ายลูกจ้าง และหน่วยงานภาครัฐ ฝ่ายละ 5 คนเท่ากัน

²คณะกรรมการค่าจ้างกำหนดให้กิจการโรงแรม หมายถึง โรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรมซึ่งประกอบกิจการ สถานที่พักที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในทางธุรกิจเพื่อให้บริการที่พักชั่วคราว สำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใดโดยมีค่าตอบแทนและได้รับมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยวประเภทโรงแรมระดับการให้บริการ 4 ดาวขึ้นไป ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาและมีลูกจ้างตั้งแต่ 50 คนขึ้นไป

³โดยที่มาตรา 87 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 และที่แก้ไขเพิ่มเติม บัญญัติให้การพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจะกำหนดให้ใช้เฉพาะกิจการ งานหรือสาขาอาชีพประเภทใด เพียงใด ในท้องถิ่นใด ก็ได้

เรื่องที่ 2 : ข้อเสนอเชิงนโยบายวิกฤตประชากรและสังคมสูงวัย

คณะรัฐมนตรีรับทราบข้อเสนอเชิงนโยบายวิกฤตประชากรและสังคมสูงวัยและมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขับเคลื่อนเชิงนโยบายต่อไป ตามที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (กผส.) เสนอ

สาระสำคัญของเรื่อง

กผส. รายงานว่า

1. ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเผชิญกับวิกฤตด้านการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรซึ่งสัดส่วนประชากรวัยเด็กและวัยแรงงานลดลง ในขณะที่สัดส่วนประชากรผู้สูงอายุ¹ เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยในปี 2566 ประเทศไทยมีผู้สูงอายุ จำนวน 13 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 20.08 ของประชากรทั้งหมด (66.05 ล้าน

คน) ในขณะที่เด็กเกิดใหม่มีเพียง 5.18 แสนคน และคาดการณ์ว่าในปี 2585 ประชากรไทยจะลดลงเหลือ 60 ล้านคน นอกจากนี้ กลุ่มประชากรในวัยทำงานตอนปลายที่มีอายุตั้งแต่ 41 - 59 ปีขึ้นไป มีจำนวนมากกว่า 19.25 ล้านคน กำลังจะเข้ามาเป็นกลุ่มประชากรผู้สูงอายุอีกด้วย ซึ่งจะทำให้มีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นจำนวนมากในอนาคตและมีแนวโน้มที่จะมีอายุยืนยาว

2. จากสถานการณ์ข้างต้นคาดการณ์ได้ถึงวิกฤตประชากรในอนาคตที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับจำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้น ในขณะที่จำนวนประชากรวัยเด็กและวัยแรงงานลดลง รวมถึงจำนวนเด็กเกิดใหม่ที่ลดต่ำลง การเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างประชากรดังกล่าวจึงเป็นประเด็นท้าทายที่สำคัญของสังคมไทยที่ต้องเผชิญในอนาคต ดังนี้ (1) ความท้าทายของอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสภาพทางการเงินการคลัง

ของประเทศ (2) ความท้าทายต่อการสร้างระบบคุ้มครองทางสังคมที่เหมาะสม (3) ความท้าทายต่อความยั่งยืนของระบบการเงินของครัวเรือน ตลาดการเงิน และระบบการคลังของประเทศและ (4) ความท้าทายต่อความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของประชาชน ได้แก่ การได้รับการศึกษาการทำงาน ระบบบริการสุขภาพที่เหมาะสมและที่อยู่อาศัยที่มั่นคงและปลอดภัย

3. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการ กผส. ได้ตระหนักถึงผลกระทบของวิกฤตด้านการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลกระทบต่อ “ครอบครัวไทย” ซึ่งเป็นสถาบันทางสังคมที่เล็กที่สุดแต่สำคัญที่สุดในการสร้างและพัฒนาคน เนื่องจากเป็นศูนย์รวมของสมาชิกหลากหลายวัยและจะมีความมั่นคงได้เมื่อสามารถรักษาสัมพันธภาพและการเกื้อหนุนที่ดีระหว่างวัย ครอบครัวที่มั่นคงจะเป็นพลังสำคัญในการสร้างเสริมพลังและคุณค่าของประชากรทุกวัยตั้งแต่วัยเด็ก วัยแรงงาน วัยผู้สูงอายุ รวมทั้งคนพิการ ผู้ด้อยโอกาสที่อาศัยอยู่ในครอบครัว จึงได้จัดทำ ข้อเสนอเชิงนโยบายวิกฤตประชากรและผู้สูงอายุ (ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ) เพื่อสื่อสารให้สังคมตระหนักถึงประเด็นท้าทายของประชากรที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชากรทุกช่วงวัยและการพัฒนาอย่างยั่งยืนของประเทศ ตลอดจนการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ไปสู่การดำเนินงานแบบองค์รวมเพื่อให้ทุกคนในสังคมมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการพัฒนาความมั่นคงของครอบครัวไปสู่ความมั่นคงของมนุษย์ได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยในการจัดทำ ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ได้มีการดำเนินการ เช่น (1) จัดประชุมเสวนาวิชาการในประเด็น “ความท้าทายของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร” เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2567 เพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับความท้าทายของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและการเตรียมการรองรับวิกฤตการเปลี่ยนแปลงในอนาคต (2) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการระดับชาติ “พัฒนาความมั่นคงครอบครัวไทยผ่านพันธกิจวิกฤตประชากร” เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2567 เพื่อสื่อสารให้สังคมตระหนักถึงประเด็นท้าทายของประชากรที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตประชากรทุกช่วงวัยและพัฒนาอย่างยั่งยืนของประเทศและเพื่อให้ทุกภาคส่วนร่วมออกแบบนโยบาย มาตรการ และขับเคลื่อนการพัฒนาความมั่นคงของครอบครัวไทยสู่ความมั่นคงของมนุษย์ รวมทั้งกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมขับเคลื่อนข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ทั้งนี้ กผส. ในการประชุม ครั้งที่ 1/2567 เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2567 ได้มีมติเห็นชอบข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ซึ่งประกอบด้วย 5 ข้อเสนอ 25 มาตรการสำคัญเร่งด่วนสรุปได้ ดังนี้

มาตรการสำคัญเร่งด่วน	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ข้อเสนอที่ 1 เสริมพลังวัยทำงาน ตั้งตัวได้ สร้างและดูแลครอบครัวได้ และพร้อมที่จะสูงอายอย่างมีคุณภาพในอนาคต	
1) การเพิ่มโอกาสและสร้างความตระหนักให้กับประชากรวัยทำงาน พัฒนาทักษะและเสริมศักยภาพ (Reskill/Upskill) เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อการประกอบอาชีพของแรงงานนอกระบบ และบูรณาการฐานข้อมูลด้านตลาดแรงงาน (ทั้งอุปสงค์และอุปทาน)	กระทรวงการคลัง (กค.) พม. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) กระทรวงมหาดไทย (มท.) กระทรวงแรงงาน (รง.) กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) และกองทุนการออมแห่งชาติ
2) การส่งเสริมการมีงานทำและรายได้ด้วยการกระจายงานสู่พื้นที่และชุมชน	
3) การส่งเสริมการออม สร้างแรงจูงใจให้ประชากรในวัยทำงานออมเพื่ออนาคตและเตรียมการเกษียณ (ออมภาคบังคับ)	
4) การส่งเสริมคุณภาพของประชากรในวัยทำงาน ด้วยการปรับสถานที่ทำงานให้เป็นสถานประกอบการที่คำนึงถึงความสุข และส่งเสริมสุขภาพของบุคลากรและเพิ่มสิทธิประโยชน์ของหลักประกันสุขภาพให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น	
5) มาตรการส่งเสริมสมดุลชีวิตการทำงานและชีวิตครอบครัว เช่น สร้างแรงจูงใจด้านภาษีหรือการยกย่องทางสังคมให้แก่สายงานที่จัดสวัสดิการดูแลเด็กปฐมวัยและผู้สูงอายุให้แก่ลูกจ้าง การทำงานแบบยืดหยุ่น ส่งเสริมบทบาทชายหญิงในการร่วมกันดูแลครอบครัว	
ข้อเสนอที่ 2 เพิ่มคุณภาพและผลิตภาพของเด็กและเยาวชน : เด็กน้อย ที่เปี่ยมด้วยคุณภาพ	
1) การส่งเสริมสถาบันครอบครัวและสถานบันการศึกษาให้มีความเข้มแข็ง	พม. อว. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดศ.) ศธ. สธ. และสำนักงาน ก.พ.ร.
2) การดูแลสุขภาพทางกายและจิตใจของเด็กและแม่ตั้งแต่ตั้งครรภ์	
3) การมีศูนย์เด็กเล็กใกล้บ้าน มีมาตรฐาน รับเด็กอายุน้อยลง มีความยืดหยุ่นชุมชนช่วยจัดการได้	
4) การพัฒนาทักษะชีวิตและทักษะวิชาชีพตามวัย สอดคล้องกับบริบทสังคมที่เป็นพลวัต	
5) การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างวัย	
ข้อเสนอที่ 3 สร้างพลังผู้สูงอายุ ผ่อนหนักให้เป็นเบา พลิกวิกฤตทางประชากรให้เป็นโอกาส	
1) การมุ่งการป้องกันโรคมกกว่ารักษาโรค เสริมการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้สูงอายุ	พม. อว. ดศ. มท. รง. กระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) ศธ. และ สธ.
2) การขยายโอกาสทางเศรษฐกิจให้ผู้สูงอายุ ขยายอายุเกษียณ ส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุ พัฒนาทักษะที่จำเป็น ส่งเสริมความรู้ด้านดิจิทัลเทคโนโลยี (Digital Literacy) ให้ผู้สูงอายุ และลดข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานของผู้สูงอายุ	
3) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน เช่น จัดระบบบริหารผู้สูงอายุในชุมชน พัฒนาระบบคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุในชุมชน โดยชุมชน ส่งเสริมให้มีการเกื้อหนุนและสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างผู้สงายากับสมาชิกในครอบครัวและชุมชน	

4) การส่งเสริมให้มีสภาพแวดล้อม ทั้งภายในบ้าน รอบบ้าน และในชุมชนที่เอื้อต่อการทำกิจวัตรประจำวัน การสัญจร และการมีส่วนร่วมทางสังคมของผู้สูงอายุ	
5) การส่งเสริมให้มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุในทุกมิติเพื่อให้เกิดการทำงานแบบบูรณาการอย่างครบวงจรกับผู้สูงอายุ	
ข้อเสนอที่ 4 เพิ่มโอกาสและเสริมสร้างคุณค่าของคนพิการ ²	
1) การสนับสนุนและเพิ่มโอกาสทางการศึกษาสำหรับคนพิการตามศักยภาพและพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอนให้มีความหลากหลายและเหมาะสมกับคนพิการ ตลอดจนเพิ่มการจ้างงานคนพิการในทุกภาคส่วนโดยส่งเสริมศักยภาพคนพิการและทำให้เกิดตลาดแรงงานสำหรับคนพิการ รวมทั้ง ปรับปรุงสภาพแวดล้อมการทำงานให้เหมาะสมต่อการทำงาน	พม. อว. ดศ. มท. รง. วธ. ศธ. และ สธ.
2) การส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิประโยชน์ที่ครบถ้วนของคนพิการเพื่อความเท่าเทียมและเป็นธรรม สร้างทัศนคติที่เหมาะสมของชุมชนและครอบครัวในการอยู่ร่วมกันและดูแลคนพิการ เช่น ระบบการตรวจสอบสิทธิที่มีประสิทธิภาพ หน่วยบริการรักษาพยาบาลเคลื่อนที่ การให้ความช่วยเหลือในภาวะฉุกเฉิน	
3) การป้องกันความพิการแต่กำเนิดและความพิการทุกช่วงวัย (Prevention) รวมทั้งฟื้นฟูสมรรถภาพทางกายและทางใจ (Rehabilitation)	
4) การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ช่วยให้คนพิการดำเนินชีวิตได้อย่างอิสระ เช่น ระบบขนส่ง สิ่งอำนวยความสะดวก โดยใช้หลักการออกแบบเพื่อคนทุกกลุ่มวัย (Universal Design) ³ รวมทั้งใช้ระบบเทคโนโลยีและนวัตกรรมช่วยในการดำเนินชีวิต	
5) การจัดทำฐานข้อมูลและพัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อประโยชน์ในการหางานและการจ้างงาน	
ข้อเสนอที่ 5 สร้างระบบนิเวศ (Eco-System) ที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาความมั่นคงของครอบครัว	
1) การพัฒนาระบบสวัสดิการที่เหมาะสมและทั่วถึงโดยรัฐ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและเป็นหลักประกันในยามที่เผชิญกับวิกฤต	กค. พม. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มท. ศธ. สธ. และกระทรวงอุตสาหกรรม
2) ชุมชนน่าอยู่สำหรับประชากรทุกกลุ่มทุกวัย “ปลอดภัย ปลอดภัย เป็นมิตรและเอื้ออาทรต่อทุกคน”	
3) บ้านสำหรับคนทุกช่วงวัย ทุกกลุ่มเป้าหมาย เข้าถึงได้ อยู่อย่างปลอดภัย	
4) การส่งเสริมเศรษฐกิจครัวเรือน เข้าถึงแหล่งทุนได้อย่างเท่าเทียมสร้างกลไกค้ำประกันเพื่อเสริมสภาพคล่องให้ครอบครัวบนหลักการพอเพียงและมีวินัย เสริมสร้างความรู้ในการบริหารการเงินสำหรับครัวเรือน	
5) การฟื้นฟูสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ เน้นการเปลี่ยนพฤติกรรมของประชากรในการหยุดทำร้ายธรรมชาติ ส่งเสริม Green Economy	

4. ประโยชน์ของข้อเสนอเชิงนโยบาย ฯ

4.1 มีการสื่อสารให้สังคมตระหนักถึงประเด็นท้าทายของประชากรที่ส่งผลสำคัญต่อคุณภาพชีวิตของประชากรทุกช่วงวัยและการพัฒนาอย่างยั่งยืนของประเทศ

4.2 มีการขับเคลื่อนข้อเสนอเชิงนโยบายวิกฤตประชากรและสังคมสูงวัยโดยส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการพัฒนาความมั่นคงของครอบครัวไทยสู่ความมั่นคงของมนุษย์

5. จะนำข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ไปสื่อสารและขับเคลื่อนในช่วงก่อน “วันแห่งครอบครัว” ซึ่งตรงกับวันที่ 14 เมษายน ของทุกปี เพื่อเป็นการส่งเสริมบทบาทและความเข้มแข็งของครอบครัวไทยต่อไป

¹ พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม บัญญัติให้ “ผู้สูงอายุ” หมายถึง ผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป

² ผลการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2565 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า สัดส่วนของคนพิการเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 6 ของประชากรทั้งหมด (จากร้อยละ 5.5 ในปี 60) และส่วนใหญ่ของคนพิการเป็นผู้สูงอายุ

³ Universal Design หรือเรียกว่า อารยสถาปัตย์ คือ หลักการออกแบบสภาพแวดล้อมให้กับคนทุกกลุ่ม เช่น ผู้สูงอายุคนปกติ ผู้พิการ โดยออกแบบเพื่อให้ทุกคนได้เข้าถึงอย่างเท่าเทียม เป็นการทำให้ไม่มีอุปสรรคในการใช้งาน สร้างความเท่าเทียม ในการเข้าถึงพื้นที่การให้บริการ ถือเป็นหลักการพัฒนาพื้นที่ให้สังคมมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

เรื่องที่ 3 : การปรับปรุงปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ครั้งที่ 2

คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบการปรับปรุงปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ครั้งที่ 2 ตามที่สำนักงานงบประมาณเสนอ ดังนี้

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2567 ให้ความเห็นชอบการปรับปรุงปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 นั้น

สำนักงานงบประมาณขอเสนอการปรับปรุงปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ครั้งที่ 2 เพื่อให้สอดคล้องกับการปรับปรุงกรอบงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง (Medium Term Expenditure Framework : MTEF) ตามมติคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ ในคราวการประชุมครั้งที่ 1/2567 เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2567 โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. การจัดทำงบประมาณ มีขั้นตอนและกิจกรรม ดังนี้

1.1 คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบการปรับปรุงแผนการคลังระยะปานกลางและการปรับปรุงปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ในวันอังคารที่ 2 เมษายน 2567

1.2 คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบรายละเอียดงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 พร้อมแนวทางการปรับปรุงรายละเอียดงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ในวันอังคารที่ 9 เมษายน 2567

1.3 กระทรวงการคลัง สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักงานงบประมาณ ร่วมกันพิจารณาทบทวนการประมาณการรายได้ การปรับปรุงกรอบวงเงิน และโครงสร้างงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ในวันที่ 5 เมษายน 2567 เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในวันอังคารที่ 9 เมษายน 2567

1.4 สำนักงานงบประมาณพิจารณาการปรับปรุงรายละเอียดงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบการปรับปรุงรายละเอียดงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และมอบให้สำนักงานงบประมาณไปดำเนินการรับฟังความ

คิดเห็นการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 77 วรรคสอง ในวันอังคารที่ 23 เมษายน 2567

1.5 สำนักงบประมาณดำเนินการรับฟังความคิดเห็นการจัดทำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ระหว่างวันที่ 24 - 30 เมษายน 2567 เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบผลการรับฟังความคิดเห็นฯ และพิจารณาให้ความเห็นชอบข้อเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และให้สำนักงบประมาณจัดพิมพ์ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และเอกสารประกอบงบประมาณ ในวันอังคารที่ 14 พฤษภาคม 2567

1.6 สำนักงบประมาณดำเนินการจัดพิมพ์ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และเอกสารประกอบฯ ระหว่างวันที่ 15 - 24 พฤษภาคม 2567 เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรในวันอังคารที่ 28 พฤษภาคม 2567

2. การอนุมัติงบประมาณ มีขั้นตอนและกิจกรรม ดังนี้

2.1 สภาผู้แทนราษฎร พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 วาระที่ 1 ในวันที่ 5 - 6 มิถุนายน 2567

2.2 สภาผู้แทนราษฎร พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 วาระที่ 2 - 3 ในวันที่ 28 - 29 สิงหาคม 2567

2.3 วุฒิสภา พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ในวันที่ 9 - 10 กันยายน 2567

2.4 สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี นำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย ในวันที่ 17 กันยายน 2567 เพื่อประกาศบังคับใช้เป็นกฎหมายต่อไป

เรื่องที่ 4 : มาตรการเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบมาตรการเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณใช้จ่ายงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับสถานการณ์ และสามารถดำเนินการก่อนนี้ผูกพันได้ทันทีเมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ประกาศใช้บังคับ ตามที่สำนักงบประมาณ (สงป.) เสนอ

สาระสำคัญ

1. โดยที่พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ประกาศใช้บังคับไม่ทันวันที่ 1 ตุลาคม 2566 และ สงป. โดยการอนุมัติของนายกรัฐมนตรีได้กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ไปพลางก่อน (คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2567 รับทราบหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังกล่าว) เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณจ่ายเงินหรือก่อนนี้ผูกพันตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังกล่าวได้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2566 เป็นต้นไป ซึ่งคาดว่าจะร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จะผ่านการพิจารณาของรัฐสภาภายในเดือนมีนาคม 2567 โดยผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ไปพลางก่อนในช่วงเดือนตุลาคม 2566 - กุมภาพันธ์ 2567 มีการเบิกจ่ายงบประมาณ จำนวน 1,302,250.58 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเวลาเดียวกันของปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และ พ.ศ. 2566 ที่มีผลการเบิกจ่ายงบประมาณ จำนวน 1,317,579.58 ล้านบาท (มากกว่า 15,329 ล้านบาท) และจำนวน 1,443,701.73 ล้านบาท (มากกว่า 141,451.15 ล้านบาท) ตามลำดับ¹

2. สงป. จึงเห็นควรกำหนดมาตรการเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณของทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐสามารถเป็นกลไกสนับสนุนการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับสถานการณ์ และเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายรัฐบาล และแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 กำหนดเป้าหมายการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ในภาพรวมของประเทศ เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยรับงบประมาณจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (แผนการใช้จ่ายงบประมาณ ปี 2567) ให้สอดคล้องกับเป้าหมายในภาพรวมของประเทศ ดังนี้

แผนการใช้จ่ายงบประมาณ ปี 2567	ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2	ไตรมาสที่ 3	ไตรมาสที่ 4
ภาพรวม	ร้อยละ 28	ร้อยละ 47	ร้อยละ 82	ร้อยละ 100
รายจ่ายประจำ	ร้อยละ 33	ร้อยละ 53	ร้อยละ 82	ร้อยละ 100
รายจ่ายลงทุน	ร้อยละ 11	ร้อยละ 24	ร้อยละ 80	ร้อยละ 100

ทั้งนี้ เมื่อรัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 แล้ว สงป. จะแจ้งแนวทางการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณปี 2567 และการอนุมัติเงินจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2562 เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณถือปฏิบัติต่อไป

2.2 ให้หน่วยรับงบประมาณดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 งบประมาณรายจ่ายที่ต้องดำเนินการหรือเบิกจ่ายโดยสำนักงานในส่วนภูมิภาคให้หน่วยรับงบประมาณเร่งดำเนินการส่งเงินจัดสรรต่อไปยังสำนักงานในส่วนภูมิภาคภายในห้าวันนับแต่วันที่ได้รับอนุมัติเงินจัดสรร

2.2.2 รายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณที่เป็นรายจ่ายลงทุนรายการใหม่ ให้หน่วยรับงบประมาณจัดส่งรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะแบบรูปรายการสิ่งก่อสร้าง ราคากลาง และรายละเอียดประกอบที่เกี่ยวข้องให้ สงป. พิจารณาความเหมาะสมของราคาควบคุมไปกับการดำเนินการกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และเมื่อได้ผลการจัดซื้อจัดจ้างแล้ว หากไม่เกินวงเงินที่ สงป. ให้ความเห็นชอบ ให้แจ้ง สงป. ทราบและดำเนินการทำสัญญาก่อหนี้ผูกพันต่อไปได้

2.3 ให้หน่วยรับงบประมาณพิจารณากำหนดระยะเวลาการส่งมอบงานให้รวดเร็วขึ้น เพื่อให้ทันการเบิกจ่ายภายในเดือนกันยายน 2567 โดยเฉพาะรายการปีเดียวสำหรับรายการผูกพันใหม่ ควรดำเนินการก่อหนี้ผูกพันให้แล้วเสร็จภายในเดือนพฤษภาคม 2567

ทั้งนี้ หากคาดว่าจะมีรายการงบประมาณที่จะไม่สามารถก่อหนี้ได้ทันภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ให้หน่วยรับงบประมาณแจ้ง สงป. เพื่อร่วมกันหาแนวทางแก้ไขเป็นรายกรณีในโอกาสแรกเพื่อให้การบริหารงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด และป้องกันมิให้เงินพัดตกไปเมื่อสิ้นปีงบประมาณ

¹ ข้อมูล ณ วันที่ 1 มีนาคม 2567

เรื่องที่ 5 : ขอความเห็นชอบกู้ยืมเงินเพื่อสำรองเพื่อสภาพคล่องขององค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการกู้ยืมเงินเบิกเกินบัญชีเพื่อสำรองเพื่อสภาพคล่องทางการเงิน (การกู้ยืมเงินเบิกเกินบัญชี) ขององค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) โดยให้กระทรวงการคลัง (กค.) คำประกัน จำนวน 250 ล้านบาท ระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่วันที่ 28 เมษายน 2567 - 27 เมษายน 2570 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) เสนอ

สาระสำคัญ

1. เดิมคณะรัฐมนตรีมีมติ (28 กุมภาพันธ์ 2566) เห็นชอบการกู้ยืมเงินเบิกเกินบัญชีฯ ของ อ.ส.ค. โดยให้ กค. คำประกันเงินกู้เบิกเกินบัญชี จำนวน 250 ล้านบาท ในปีงบประมาณ 2566 อายุสัญญา 1 ปี ตั้งแต่วันที่ 28 เมษายน 2566 - 27 เมษายน 2567¹

2. อ.ส.ค. ได้ลงนามสัญญาเงินกู้เบิกเกินบัญชีกับธนาคารออมสิน เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2566 โดยมีการเบิกเงินเกินบัญชี วงเงิน 250 ล้านบาท เพื่อใช้หมุนเวียนในการจ่ายค่าน้ำนมดิบให้แก่เกษตรกรในช่วงระหว่างเดือนพฤษภาคม 2566 - กุมภาพันธ์ 2567 ดังนี้

เดือน	จำนวน (ล้านบาท)
มิถุนายน 2566	50
กรกฎาคม 2566	51
สิงหาคม 2566	50
กันยายน 2566	75
ตุลาคม 2566	40
พฤศจิกายน 2566	50
ธันวาคม 2566	120
มกราคม 2567	100
กุมภาพันธ์ 2567	135
รวม	671

โดย ณ สิ้นเดือนกุมภาพันธ์ 2567 อ.ส.ค. ได้ใช้วงเงินกู้เบิกเกินบัญชีเพื่อหมุนเวียนในการจ่ายค่าน้ำนมดิบให้แก่เกษตรกร² รวมทั้งสิ้นจำนวน 671 ล้านบาท และได้ชำระคืนแล้ว จำนวน 611 ล้านบาท ดังนั้น คงเหลือวงเงินที่ยังไม่ได้ชำระคืน จำนวน 60 ล้านบาท และคงเหลือวงเงินที่สามารถนำมาใช้หมุนเวียนได้จนถึงวันที่ 27 เมษายน 2567 จำนวน 190 ล้านบาท ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

3. เนื่องจากในเดือนตุลาคม 2566 ได้มีการประกาศปรับขึ้นราคาน้ำนมดิบให้เกษตรกร แต่ราคาผลิตรถยนต์นมโรงเรียนยังคงเดิม จึงทำให้ อ.ส.ค. ได้รับความเสียหายจากการจำหน่ายนมโรงเรียนและการปรับราคาผลิตรถยนต์นมพาณิชย์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่จำหน่ายผลิตรถยนต์นมไม่ได้ตามเป้าหมายและทำให้เงินสำรองสำหรับค่าน้ำนมดิบให้กับเกษตรกรในแต่ละงวดไม่เพียงพอ อ.ส.ค. จึงต้องมีเงินสำรองเพื่อสภาพคล่องต่อเนื่องออกไปอีกจากที่กำหนดเวลาที่จะสิ้นสุดลงในวันที่ 27 เมษายน 2567 ดังนั้น เพื่อให้ อ.ส.ค. มีแหล่งเงินเพียงพอรองรับการบริหารงานได้อย่างต่อเนื่อง ไม่หยุดชะงักในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งที่ อ.ส.ค. มีเงินสดไม่พอต่อค่าใช้จ่ายที่ต้องชำระตามกำหนด และเพื่อลดความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่องทางการเงินในระยะสั้น กษ. (อ.ส.ค.) จึงจำเป็นต้องขอกู้ยืมเงินเบิกเกิน บัญชีฯ ในวงเงิน 250 ล้านบาท ระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2567 - 2570 (ตั้งแต่วันที่ 28 เมษายน 2567 - 27 เมษายน 2570) โดยขอให้ กค. คำประกันประกันการกู้เงินดังกล่าวเนื่องจาก อ.ส.ค. ไม่มีหลักทรัพย์ที่จะนำไปค้ำประกัน เพราะที่ดินเป็นที่ราชพัสดุและเครื่องจักรอุปกรณ์ส่วนใหญ่เป็นการเช่า ซึ่งคณะกรรมการ อ.ส.ค. ได้มีมติเห็นชอบการขอกู้ยืมเงินเบิกเกินบัญชีดังกล่าวแล้ว ในการประชุมครั้งที่ 13/2566 เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2566

¹ การดำเนินงานในปีงบประมาณ 2566 อ.ส.ค. ประสบกับภาวะต้นทุนการผลิตสูงขึ้น เนื่องจากราคาวัตถุดิบหลักและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตปรับราคาสูงขึ้น เช่น น้ำนมดิบ ค่าขนส่งน้ำนมดิบ ค่าวัสดุปรุรงรส ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่ากระแสไฟฟ้าและอื่น ๆ ส่งผลกระทบต่อผลประกอบการของ อ.ส.ค. ติดลบในปีงบประมาณ 2566 (เดือนตุลาคม 2565 - กันยายน 2566) จำนวน 274 ล้านบาท

² กษ. แจ้งว่า คณะกรรมการโคนมและผลิตรถยนต์นมได้ออกประกาศคณะกรรมการโคนมและผลิตรถยนต์นม เรื่อง ราคากลางรับซื้อน้ำนมโค ณ หน้าโรงงานแปรรูปและผลิตรถยนต์นม พ.ศ. 2567 ลงวันที่ 8 มกราคม 2567 โดยปรับราคากลางรับซื้อน้ำนมโค ณ หน้าโรงงานแปรรูปผลิตรถยนต์นม จากเดิมกิโลกรัมละ 20.50 บาท เป็นกิโลกรัมละ 22.75 บาท และได้ออกประกาศคณะกรรมการโคนมและผลิตรถยนต์นม เรื่อง ราคากลางรับซื้อน้ำนมโค ณ ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ พ.ศ. 2567 ลงวันที่ 8

มกราคม 2567 โดยปรับราคากลางรับซื้อน้ำมันโค ณ ศูนย์รวบรวมน้ำมันดิบ จากเดิมกิโลกรัมละ 19 บาท เป็นกิโลกรัมละ 21.25 บาท ตามมติคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมในคราวประชุมครั้งที่ 1/2567 เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2567

19. เรื่อง แผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ 2568 - 2571) ฉบับทบทวน

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ 2568 - 2571) ฉบับทบทวน เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาจัดทำกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามมาตรา 15 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 และเพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดเก็บหรือหารายได้ การจัดทำงบประมาณ และการก่อหนี้ของหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา 16 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ ต่อไป ตามที่คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐเสนอ

สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

แผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ 2568 - 2571) ฉบับทบทวน (แผนการคลังระยะปานกลางฯ) ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 สถานะและประมาณการเศรษฐกิจ ส่วนที่ 2 สถานะและประมาณการการคลัง และส่วนที่ 3 เป้าหมายและนโยบายการคลัง โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

1. สถานะและประมาณการเศรษฐกิจ

ในปี 2568 คาดว่า GDP จะขยายตัวในช่วงร้อยละ 2.8 - 3.8 (ค่ากลางร้อยละ 3.3) และ GDP Deflator อยู่ที่ร้อยละ 1.6 สำหรับในปี 2569 คาดว่า GDP จะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 2.8 - 3.8 (ค่ากลางร้อยละ 3.3) และในปี 2570 และ 2571 คาดว่าเศรษฐกิจไทยจะขยายตัวร้อยละ 2.7 - 3.7 (ค่ากลางร้อยละ 3.2) สำหรับอัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยในปี 2569 - 2570 จะอยู่ในช่วงร้อยละ 1.3 - 2.3 และในปี 2571 - 2572 จะอยู่ในช่วงร้อยละ 1.5 - 2.5

2. สถานะและประมาณการการคลัง

2.1 ประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิปีงบประมาณ 2568 - 2571 เท่ากับ 2,887,000 3,040,000 3,204,000 และ 3,394,000 ล้านบาท ตามลำดับ

2.2 ประมาณการงบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณ 2568 - 2571 เท่ากับ 3,752,700 3,743,000 3,897,000 และ 4,077,000 ล้านบาท ตามลำดับ

2.3 จากประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิและงบประมาณรายจ่ายดังกล่าวในปีงบประมาณ 2568 - 2571 รัฐบาลจะขาดดุลงบประมาณจำนวน 865,700 703,000 693,000 และ 683,000 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.42 3.42 3.21 และ 3.01 ต่อ GDP ตามลำดับ

2.4 ยอดหนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นปีงบประมาณ 2566 มีจำนวน 11,131,634.20 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 62.44 ของ GDP และประมาณการสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP สำหรับปีงบประมาณ 2568 - 2571 เท่ากับร้อยละ 66.93 67.53 67.57 และ 67.05 ตามลำดับ

3. เป้าหมายและนโยบายการคลัง

ในการดำเนินนโยบายการคลังระยะปานกลาง ภาครัฐยังคงให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนทางการคลังในอนาคต โดยยังคงยึดหลักแนวคิด “Revival” ที่มุ่งเน้นสนับสนุนการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเพื่อสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงการรักษาวินัยการเงินการคลัง (Fiscal Discipline) อย่างเคร่งครัด ให้ความสำคัญกับการเพิ่มศักยภาพทางการคลัง (Fiscal Consolidation) ผ่านการสร้างเสริมความเข้มแข็งด้านการคลังในด้านต่าง ๆ ทั้งในส่วนของการพิจารณาจัดลำดับความสำคัญและความจำเป็น ความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและความครอบคลุมจากทุกแหล่งเงินในการใช้จ่ายภาครัฐ ควบคู่ไปกับการทบทวนและยกเลิกมาตรการลดและยกเว้นภาษีให้มีเพียงเท่าที่จำเป็น การปฏิรูปโครงสร้าง และการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ รวมถึงการบริหารจัดการหนี้สาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อลดขนาดการขาดดุลการคลังและสร้างกันชนทางการคลัง (Fiscal Buffer) ในการบริหารจัดการพื้นที่สำหรับการดำเนินนโยบายที่จำเป็น (Policy Space) ท่ามกลางสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในระยะต่อไป

สำหรับเป้าหมายการคลังของแผนการคลังฉบับนี้ รัฐบาลยังคงมุ่งเน้นการจัดทำงบประมาณรายจ่ายแบบขาดดุลในระยะสั้น เพื่อสนับสนุนให้เศรษฐกิจไทยมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและมีเสถียรภาพ และมุ่งเน้นการปรับลดขนาดการขาดดุลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในระยะปานกลาง ทั้งนี้ หากในระยะต่อไป ภาวะเศรษฐกิจไทยสามารถขยายตัวได้อย่างเต็มศักยภาพ ภาครัฐสามารถเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการคลังทั้งทางด้านรายได้ รายจ่าย และหนี้สาธารณะได้ เป้าหมายการคลังในระยะยาวจะกำหนดให้รัฐบาลมุ่งสู่การจัดทำงบประมาณสมดุลในระยะเวลาที่เหมาะสม โดยมีประมาณการสถานะการคลังในระยะปานกลางภายใต้สมมติฐานทางเศรษฐกิจ ณ ปัจจุบัน ดังนี้

หน่วย: ล้านบาท

ปีงบประมาณ	2567	2568	2569	2570	2571
รายได้รัฐบาลสุทธิ	2,787,000	2,887,000	3,040,000	3,204,000	3,394,000
อัตราการเพิ่ม (ร้อยละ)	4.5	3.6	5.3	5.4	5.9
งบประมาณรายจ่าย	3,480,000	3,752,700	3,743,000	3,897,000	4,077,000
อัตราการเพิ่ม (ร้อยละ)	9.3	7.8	(0.3)	4.1	4.6
ดุลการคลัง	(693,000)	(865,700)	(703,000)	(693,000)	(683,000)
ดุลการคลังต่อ GDP (ร้อยละ)	(3.71)	(4.42)	(3.42)	(3.21)	(3.01)
หนี้สาธารณะคงค้าง	11,876,780	12,841,743	13,618,214	14,307,506	14,936,169
หนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP (ร้อยละ)	65.06	66.93	67.53	67.57	67.05
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)	18,655,983	19,570,126	20,568,202	21,596,612	22,719,636

หมายเหตุ: อัตราการเพิ่มของประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิ ปีงบประมาณ 2567 เทียบกับผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาลสุทธิ ปีงบประมาณ 2566 ในขณะที่ อัตราการเพิ่มของวงเงินงบประมาณรายจ่าย ปีงบประมาณ 2567 เทียบกับกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่าย ปีงบประมาณ 2566

ที่มา: กระทรวงการคลัง สำนักงานประมาณ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ประโยชน์และผลกระทบ

การจัดทำแผนการคลังระยะปานกลางฯ จะเป็นแผนแม่บทหลักให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดเก็บหรือหารายได้ การจัดทำงบประมาณ และการก่อหนี้ของหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา 16 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งภาคการคลังของประเทศในด้านต่าง ๆ โดยให้ความสำคัญกับการเพิ่มศักยภาพทางการคลัง (Fiscal Consolidation) เพื่อไปสู่ความยั่งยืนทางการ